

Iedereen praat over roken, maar niemand over asbest

door Arie van der Weide

Over het rookverbod wordt wéér gediscussieerd. Niet geheel onterecht. Ook niet-rokers komen met enige regelmaat in cafés, onder wie ikzelf. Maar iedereen kan zelf beslissen om in een café werkzaam te zijn of er te verblijven.

Maar waarom hoor ik zo weinig over asbest, een ware sluipmoordeenaar. Meer dan 800 mensen sterven jaarlijks aan de gevolgen van het inademen van asbestvezels. Je hoort wel eens dat er wat Kamervragen zijn geweest maar daar blijft het bij.

Uit een recente uitzending van Zembla blijkt dat er in scholen, gebouwd voor 1994, asbest aanwezig is. Nu we dat weten: wat gaan we daar aan doen of hoe gaan we daar mee om? Volgens staatssecretaris De Krom zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor onderzoek naar asbest in de schoolgebouwen. Er is onderscheid in 'hechtgebonden' en 'niet hechtgebonden' asbest. Bij hechtgebonden moet je denken aan asbesthoudende platen waar de asbestvezels bijvoorbeeld in cement zijn verwerkt. Vezels kunnen niet gemakkelijk loslaten. Niet-hechtgebonden asbest is bijvoorbeeld spuitasbest. Dit werd vroeger gebruikt om leidingen te isoleren of als brandwering, aangebracht op stalen constructies. Bij spuitasbest kunnen de vezels door luchtwerveling al vrijkomen. Zowel hechtgebonden als niet-hechtgebonden asbest kan men in scholen aantreffen. Al deze scholen moeten naar mijn mening dringend onderzocht worden op aanwezigheid van asbest. En als het aanwezig is, moet het dan verwijderd worden? Alleen als het nodig is. Er zijn situaties waarbij de aanwezigheid van asbest geen gevaar oplevert voor de volksgezondheid. Bijvoorbeeld als er in de spouwmuur van het schoolgebouw hechtgebonden asbestplaten zijn verwerkt tegen doordringend

'Asbest is een ware sluipmoordeenaar'. foto Lex van Lieshout/ANP

vocht van buitenaf. Zolang dat asbest daar onberoerd zit kunnen er geen asbestvezels vrijkomen, dus geen gevaar voor de volksgezondheid. Maar wat als er tijdens een klus in het asbest wordt geboord, gezaagd of geslepen? Hoe gaat de school daarmee om en weet het schoolbestuur hoe er dan gehandeld moet worden? Het is van essentieel belang dat men in een schoolgebouw weet waar het asbest zit en hoe te handelen wanneer er iets mis gaat. Als het niet gevaarlijk is, mooi laten zitten. Maar wel degelijk rekening blijven houden dat het asbest op een be-

Wat als er tijdens een klus in het asbest wordt geboord of gezaagd

paalde plaats binnen het gebouw aanwezig is! Wanneer het schoolgebouw spuitasbest bevat dan hebben we het over een situatie die zeer gevaarlijk is voor de volksgezondheid. Het spuitasbest zit meestal verborgen boven een verlaagd plafond,

daar waar leidingen zitten. Vaak is er binnen een school ook een ventilatiesysteem aanwezig. Het ventilatiesysteem verspreidt de asbestvezels door heel het gebouw. Leerlingen maar ook leerkrachten kunnen het inademen of in de kleren mee naar huis nemen. In deze situatie zal meteen actie moeten worden ondernomen. De kans dat een kind asbestvezels ingeademd heeft is reëel aanwezig. Of het daar jaren later ziek van wordt is afhankelijk van enkele factoren. De tijd die een kind blootgesteld is aan de asbestvezels; het aantal asbestvezels dat per m³ lucht aanwezig is in de ruimte. En hoe groot de asbestvezel is. Het is namelijk zo dat niet alle vezels het lichaam binnen kunnen dringen. Wanneer de asbestvezel eenmaal binnen is zal de ziekte zich op termijn openbaren. Daarom, vind ik, moeten de scholen van voor 1994 echt een asbestinventarisatie ondergaan zodat men wéét waar het asbest zit en om wat voor soort asbest het gaat. Daar waar nodig moet het asbest verwijderd worden. En daar waar dat niet nodig is moet een beheersplan opgesteld worden. Een garagebedrijf moet net zo goed een beheersplan hebben wanneer er olie in zijn werkplaats op de vloer terecht komt: wat er moet gebeuren als er gemorst wordt. Maar voor asbest is er zoiets niet, wat in mijn ogen veel gevaarlijker is dan een beetje olie op een betonvloer. In veel (milieu)wetgeving schieten we veel te ver door, maar met asbest schieten we ernstig te kort. Niet alleen schoolgebouwen maar nog beter: alle utiliteitsgebouwen voor 1994 moeten onderzocht worden op aanwezigheid van asbest! Ik kan wel zien of ruiken of er in een ruimte gerookt wordt. Niemand kan zien of ruiken of er in een ruimte asbestvezels zweven.

Arie van der Weide is senior toezicht- houder van de gemeente Boxtel. Van der Weide is daar specialist op het gebied van asbest.